

zijt gij een Romein? En hij zeide: Ja. En de overste antwoordde: Ik heb dit burgerrecht voor een groot somme gelds verkregen. En Paulus zeide: Maar ik ben ook een burger geboren. Terstond dan liet hij hem af, die hem zouden onderzocht hebben. En de overste werd ook bevreemd, toen hij verstand dat hij een Romein was, en dat hij hem had gebonden.

Hieruit blijkt, dat niet wegens zijn geboorte te Tarsus, maar wegens zijn burgerrecht, Paulus de geësseling ontging. De Romeinen stelden dit burgerrecht zeer hoog. 't Was een bescherming overal waar men kwam. Overheidspersonen die dit recht krenkten, werden afgezet. En zoo is ook de vrees van den overste heel begrijpelijk.

Paulus was uit ouders geboren, die Romeinse burgers waren, dus waarschijnlijk menschen van stand. Hoe zij of hun voorzaten dit recht hadden verkregen, is ons niet bekend. Men heeft wel eens gezegd, dat dit onmogelijk zoo zijn kon, want dat Joden nooit het Romeinse burgerrecht kregen. Doch dat is onjuist. Wij weten b.v. uit de geschiedenis, dat het burgerrecht ook werd gegeven aan den Joodschen geschiedschrijver Josephus, die 70 na Chr. den veldtocht der Romeinen in Palestina bijwoonde, nadat hij hun partij gekozen had.

Vraag 2 is:
Wat is het verschil tusschen soevereinen vorst en koning.

Ook op deze vraag is, zoo als ze daar ligt, eigenlijk geen antwoord te geven. Want vele koningen zijn tevens soevereine vorsten. Er is dus alsdan geen verschil.

We kunnen „koning” ook opvatten in den zin dien het thans heeft, als we spreken van den koning van Engeland, van Zweden, van Italië enz. Een koning is dan hij die over het land regeert, maar wiens rechten en bevoegdheden zijn bepaald, meestal door een „grondwet”. Hij kan ook geen nieuwe wetten maken, zonder dat de vertegenwoordigers van het volk daarbij hebben meegewerkt.

Nu zou een sovereine vorst kunnen betekenen, iemand die oppermachtig regeert, doet wat hij wil. Maar in den regel verstaat men er dat niet door. Moelijk is het in één woord te zeggen wat het dan wel beduidt. Toen de prins van Oranje in 1813 terugkwam, werd hij souverein vorst der Nederlanden. Dat wilde toen zeggen, niet dat hij kon doen wat hij wilde, maar dat de macht, die vroeger de provincies, de zeven, elk voor zich bezaten, nu in hem was vereenigd, doch volgens de grondwet, die weldra volgde. 't Best is door soverain vorst zulk een te verstaan, die, onbepaald door een menscheelike macht boven hem, zijn taak kan vervullen. Zoo zijn de vorsten in Britsch of in Nederlandsch Indië geen soverainen, want de vorstin in het moederland staat boven hem.

De laatste vraag luidt:
Wat beteekent het spreekwoord: Hij praat door linnen en wollen heen?

Dit gezegde beteekent zoo ongeveer: Hij praat er maar op los. Hij weegt zijn woorden niet, zegt wat hem goed dunkt en stoort zich daarbij aan niemand.

Dat linnen en wollen hierbij genoemd worden, is om aan te duiden, dat zoo iemand niets ontziet. Zijn woorden dringen zoowel door de linnen als door de wollen kleeren heen. Natuurlijk is zoo te redeneeren geen bewijs van veel verstand en dus niet na te volgen.

We sluiten met een vraag van A. te A.
Wie waren Jannes en Jambres, waarvan we geschreven vinden in 2 Timotheüs 3: 8?

Gelijkwijls nu Jannes en Jambres Mozes tegenstonden, alsoo staan ook deze de waarheid tegen; menschen verdorven zijnde van verstand, verwerptelijk aangaande het geloof.

In het Oude Testament worden de namen der Egyptische tovenaars niet genoemd. Doch volgens de Joodsche overlevering droegen twee hunner de gemelde namen, en dat die overlevering denklijk juist was, blijkt o. i. daaruit, dat men in oude schriftten ook die namen heeft gevonden. In elk geval waren zij er bij bekend. Denklijk waren Jannes en Jambres oversten der tovenaars, gelijk men die ook o. a. in Babel had.

HOOGENRIJK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).
Christelijke Verzorging van Krankzinnigen en Zenuwlijders.

PSYCHIATRISCHE LEERSTOEL EN KLINIEK.
Zooals de lezers allicht vernomen hebben, heeft de Alg. Verg. der Vereen. tot Chr. verz. van Krankzinnigen 11 April j.l. aangenomen het voorstel: een kliniek in te richten te Amsterdam, in verband met een leerstoel voor ziels geneeskunde en aanverwante vakken, uitgaande van de Vrije Universiteit.

Met alle stemmen min één besloot de Vergadering tot dien gewichtigen stap. Zij deed dat, niet om de V. U. genoegen te doen of te bevoorstellen, maar uit de ervaring en het besef van dringende behoefte aan psychiatrische, krankzinnigen dokters, die zijn opgeleid naar de principes en in den geest van ons heilig christelijk geloof. Het verband met de V. U. kwam haar het meest gewenscht voor, boven de plaatsing van een leerstoel en kliniek aan een der andere Universiteiten, die door enkele broeders werd aanbevolen. De V. U. staat der Vereeniging het naast wat aangaat den grondslag, en den van ambtgenooten te verwachten steun en medewerking voor de financiële zijde der onderneming. Dat alroet besluit mede oorzak kan worden van 't optreden eener christelijke medische faculteit, is geen reden van tegenwerking; ieder christen moet wenschen en bidden en werken, dat eindelijk, eindelijk — zij het nu met de groeikracht van lente en zomer — de V. U. en, in haar, geheel ons volk zulk een medische faculteit rijk worde.

Dat sluit niet uit sympathie en steun aan mogelijke pogingen van andere zijde tot oprichting van medische en andere leerstoelen of faculteiten aan de andere Universiteiten. Maar — het „kerkelijk” motief van de tolken der gezindheid doet ons vreezen, dat zij, terreinen en corporatien en zaken vermengend en verwarrend, nog lang werk zullen hebben eer gesproken zal kunnen worden van — „woorden” die geschied zijn. Mij aangaande, elke poging, al schijnt mij die weg ook beswaarlijk en min verkiestelijk, om de psychiatrie te beoefenen en psychiaters te kweeken in den geest des geloofs naar Gods onfeilbaar Woord, zal ik niet tegenstaan, maar gaarne naar mijn geringe kracht helpen steunen, zelfs al ging die uit van een Ned. Herv. Classis of Synode, of een Vereeniging van uitsluitend Ned. Herv. broeders en

susters. Daarom wék ik ook vrijmoedig al de Christenen in Nederland op: weest nu eens niet kerkistisch, enghartig, in de war en verwarrend; laat u niet verzoeken en verleiden om tegen te staan wat uw en onze God doende is voor Zijn arme schapen, in toebereiding van brood en water en artsij voor de ellendigen, van klee en paantser en zwaard tot den strijd des Heeren op het gebied der geneeskunde, d.i. der kennis van den mensch, van de ziel en van het lichaam; van zijn schepping naar Gods beeld, zijn schuld en verderf in de zonde, zijn lijden, en — van wat behoort tot de van schepping en val, en van Gods recht en Zijne genade uitgaande studie en practijk der leniging van de smarten, bestrijding van de krankheden, genezing van kranten en krankzinnigen.

Sedert de genoemde Alg. Verg. is het besluit reeds tot daad geworden. De Vereeniging „C. Vers. K.” heeft Dr. L. Bauman, Gen.-dir. van „Bloemendaal”, benoemd tot Geneesheer-directeur van de a.s. kliniek; de Vereen. voor H. O. v. G. G. te Amsterdam heeft denzelfden benoemd tot Hoogleraar in de Psychiatrie en Neurologie en algemeene Biologie. En de benoemde broeder heeft die tweede benoeming aangenomen.

God zij met hem!
God zegene dit begin! Voor Neerland's volk; voor de betrokken Vereenigingen; tot eere van Zijnen grooten Naam!

L. LINDBOOM.

K. 8 Mei.

Gereformeerde Gezindheid

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Hoogeveen, R. Zijlstra, te Driesum. — Mildam, K. O. Knotnerus, te Zuidbroek. — BEDANKT: Leksmond, H. Buitenhuis, te Vreeswijk. — Schoonhoven, A. van Andel, te Heerenveen. — Heemse, A. R. Hamming, te Schoonebeek. — Mijdsrecht, D. Hogenbirk, te Nederhorst-den-Berg. — Hoofddorp, J. H. Jonker, te Wormerveer. — Harderwijk, J. J. Berendsen, te Maasland.

Nederlandsch Hervormde Kerk.
BEROEPEN: Vriesenveen, G. A. van der Hooft, te Domburg. — Zandijk, G. D. Goedhuis, te Hoogkarspel. — Jorwerd, Dr. C. Hille Ris Lambers, te Haaksbergen. — Wilsom (toez.), J. P. van Leusden, cand. te Utrecht. — AANGENOMEN: Midwoud, J. H. C. Kater, cand. te Purmerend. — Beverwijk (toez.), J. C. Valentijn van Bommel, te Vught. — Babylonienbroek c. a. S. R. Hermanides Jr., cand. te 's Gravenhage. — BEDANKT: Tiel, A. J. Werner, te Noord-Schermer. — Nieuwerkerk a/d. IJssel, R. P. A. Rutgers, te Nieuwkoop. — Westerp, A. Dekker, te Gameren. — Krewerd (toez.), L. van Dijk, te Nijzijs. — Sybranda, J. Buischool, te Dronrijp.

Advertentiën.

30-jarige Echtvereeniging

VAN
H. F. VAN DER MEER
EN
A. J. ZUIDEMA.
Hunne dankbare Kinderen
FR. VAN DER MEER.
T. G. VAN DER MEER — Dr. Compagnie.
VISSER.
J. H. VAN DER MEER. Weesp.
J. VAN DER MEER.
Tiefte, 17 Mei 1907.

Heden werden wij verblijd door de voorspoedige geboorte van een welgeschapen
DOCHTER.
D. P. OBERMAN.
E. F. OBERMAN—TUININGA.
Bij Dokkum, 15 Mei 1907.

Heden ontsiep in de hopen des eeuwigen levens, na een kortstondige, doch hevige ziekte onze lieve Man, teerbeminde Vader, Zoon, Broeder en Zwager
Da. STEPHANUS VOS
in den ouderdom van ruim 43 jaren.
Wed. G. A. VOS—SELLE,
en Kinderen.
W. VOS.
N. J. VOS.
C. A. VOS—NEBELING. Amster-
dam.
H. SELLE.
G. W. SELLE—KORT. Haarlem.
Vianen, 13 Mei 1907.

Het behaagde den Heere heden plotseling uit ons midden weg te nemen, in de hopen des eeuwigen levens, onsen geliefden Herder en Leeraar,
Da. STEPH. VOS,
in den ouderdom van ruim 43 jaren.
Namens den Kerkeraad der Geref.
Kerk te Vianen:
H. v. d. BUNT, Scriba.
Vianen, 13 Mei 1907.

Heden overleed tot onze diepe smart, na korte ongesteldheid, onze geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader
JACOBUS MARIUS STROES,
Weduwnaar van M. C. SCHRIER,
Em. pred. van Bedum.
Zijn heengaan was vrede door het bloed des Kruises.
Uit aller naam,
J. A. P. STROES.
Hardenberg, 13 Mei 1907.

Mede namens mijne familie betuig ik bij dezen mijn dank voor de blijken van hartelijke deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijnen dierbaren Vader.
H. M. WATERER Jr.
Meppel, Mei 1907.

L. G. WEISZ & Co.
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

EISMA & Co.
Noordeinde 20, den Haag.
Kassiers
en
Commissionairs in effecten.

Gevraagd voor de stichting Wolfheze een
Huismeester
en een
Huismeesteres,
niet boven 45 jaar en instemming betuigende met doel en grondslag der Vereeniging tot Chr. verz. van kranten, in Nederland.
Sollicitatien onder overlegging van een attest van gezondheid en belijding worden vóór 25 Mei ingewacht bij den geneesheer-directeur:
J. RONDA, Zuidlaren.

Dr. A. KUYPER.
Vier uwe Vierdagen.
Nieuwe Meditatiën
voor de Christelijke feesten.
Prijs f 1.90; gebonden f 2.40.
Hilversum. HOEKEK & WORMSER.

GOLDSMEDING
KAPS
PIANO'S
PACKARD
ORGELS.
WORDEN BIJ TOE-
NEMING GEVRAAGD.

PIANO'S-ORGELS

P. SIJBRANDY,
Wijnhandelaar, Enkhuizen,
bevecht zich bij H.H. Kerkeraden beleefd aan tot het leveren van fijne Spaansche wijn voor Avondmaalsgebruik. Prijs per Anker van 45 flesschen f 40.— Ook verkrijgbaar per half en kwartanker. Franco levering naar alle plaatsen in Nederland.

Bij ZALSMAN te Kampen verscheen
Pastorale brieven
door **Dr. J. VAN ANDEL.**
Met portret.
200 bladz. f 1.40; geb. f 1.90.
Alle boekh. nemen bestellingen aan.

Vier mooie boeken.
C. VAN PROOSDY. Mijn knecht Job. Twaalf Predikatiën. Prijs f 1.20 voor 90 ct.; f 1.30.
J. P. TAZELAR. De Heideb. Catechismus, beschouwd als leerboek onzer vaders. Prijs f 1.50 voor 90 ct.; geb. f 1.30.
J. VAN ANDEL. De kleine Profeten, 2e druk. Prijs f 2, voor f 1.25; geb. f 1.75.
DAVID NELSON. Het ongeloof, 7e druk. Met voorwoord van Dr. GISPEN. Prijs f 1.40 voor 85 ct.; geb. f 1.25.
Op ontvangst van postwissel franco door geheel ons land. De 4 boeken bij elkander ingen voor f 3.—, geb. voor f 4.50.
Kollum. T. SLAGTER, Uitgever.

Belangrijk Uitgave
BIBELCRITIEK.
Bij J. H. KOK te Kampen verscheen:
Het Oude Testament
beschouwd met betrekking tot
de Nieuwere Critiek
door **Prof. JAMES ORR,**
bewerkt door **Dr. J. C. DE MOOR.**
Met een voorrede van
Prof. Dr. H. BAVINCK.
1e deel. Royaal formaat. 198 Pag. compresse druks. Prijs f 1.75. Het 2e deel verschijnt in den loop van dit jaar.
De Engelsche editie kost f 7.
Alle koopers ontvangen gratis een geheel linnen stempelband.
Vraag uitvoerige prospectus met inhoudsopgave.

Wet en Genade.
Twaalf leerredenen
VAN
DS. W. H. GISPEN.
Met geheel nieuw portret van den Schrijver.
Een boek van 252 bladz. prijs ingenaad f 1.50.
Gebonden in band van JAC. PH. WORMSER f 1.90.
Hilversum. HOEKEK & WORMSER.

LEVENSVZERKERING
de Nederlanden van 1846
BRAND - VERZEKERING
INBRAAK
DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.
KAPITAAL f 4.000.000.00
RESERVEFONDS: rubl. f 1.200.000.00

Wed. P. VAN ELJK & ZONEN
Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60.
Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17.
HILVERSUM, Langestraat 65.
HAARLEM, Kruisweg 69.
ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor.
Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS.
Nemen en geven GELDEN op PROLONGATIE.
Sluiten BELEENINGEN.
Ontvangen GELDEN a DEPOSITO tegen dagelijks vast te stellen rentecurs.
Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

INCASSO-BANK,
Amsterdam. Rotterdam.
Volgestort Kapitaal f 8,000,000.—
Reserve f 1,037,589.12.
Belast zich met het uitzetten van gelden op prolongatie.
Het onderpand wordt gedeponeerd bij de „Ontvang- en Betuulkaas”,
als derde, overeenkomstig Art. 1198 al. 1. B. W.

Dr. W. GEESINK.
Om te doen gedenken.
Meditatiën voor Kerstmis,
Oudejaarsavond, Paschen en Pinksteren.
Prijs f 1.50.
Geb. in band van JAC. PH. WORMSER.
f 1.90 (243 pagina's).
Hilversum. HOEKEK & WORMSER.

Diaconaal Handboek.
Bij J. H. WITZEL, Uitgever te Hilversum,
is ter perse, om in den loop van dit jaar te verschijnen:
HET DIACONAAT,
BEWERKT ONDER LEIDING VAN
Prof. P. BIESTERVEELD.
Het bevat:
DEEL I. De geschiedenis van het Diaconaat, door Dr. J. van LONKHUIZEN.
DEEL II. Het Diaconambt en zijn uitoefening, door Prof. P. BIESTERVEELD.
DEEL III. Het Diaconambt en het publieke leven, door Dr. R. J. W. RUDOLPH.
Het boek wordt plm. 500 blz. groot, terwijl de prijs 200 blz. blijklijk voor zulk een uitgave zal worden gesteld.
In deel 2 en 3 worden opgenomen allerlei concept-reglementen voor vergaderingen, vereenigingen, wezenverpleging, aangiften en aan vragen, verzorging van verwaarloosden (kinderwetten), enz. enz.
Het boek geeft zoowel de theoretische lijnen, als de praktische regelen.
Bestellingen worden aangenomen bij den Uitgever en bij elken boekhandelaar.

RHEUMATIEK-REMEDI.
Het beste middel tegen jicht en Rheumatiek.
Attestenboek gratis.
Prijs per flacon 80 cts. franco bij vooruitbetaling.
K. S. DE BOER, Generaal Agent, Sneek.
Hiermede kan ik u mededeelen dat ik 10 jaar rheumatiek heb gehad en door 't smeeren met uw Rheumatiek Remedie geheel genezen ben.
w. g. t. M. Zeeman.
Huizen.

Bij den Uitgever VAN SCHENK
BRILL, te Doesburg, verscheen heden
aflev. 1 van:
Magnalia Dei.
Onderwijzing in de Christelijke Religie,
naar Geref. Belijdenis,
door **Prof. Dr. H. BAVINCK.**
Verschijnt in 27 aflev. a f 0.25.
Dit werk behandelt al de stukken des Christelijken geloofs. Het wordt een handboek en een vraagbaak voor elkeen.
Wordt in de Chr. pers reeds gehandigd als te zijn het belangrijkste werk, in de laatste jaren verschenen.

Bij Firma G. J. REITS te Groningen verscheen:
De Schat in aarden Vaten.
GEDACHTENISDEDE naar aanleiding
van de Vijf en twintigjarige Ambtsbediening,
door
DS D. VRIELING,
te Scheemda.
Met Portret. Prijs . . . f 0.35.

Vrije Universiteit.
In dank ontvangen:
voor de Vereeniging:
Aan Contributiën:
Door den heer Johs. de Jongh te Haarlem (afrek.) f 70; door den heer W. Post uit Lullum f 85; uit Waaxens f 16; samen f 101; door Dr. C. W. E. Ploos van Amstel uit Zwolle f 25; uit Zwollerskerk f 75; samen f 106.
Van de Ger. Kerk te Hijaard f 12; van idem te Zonnemaar f 4; van idem te Gendijk f 2.67; van idem te Kamperland f 6.50; van idem te Colijnsplaat f 4.23; van idem te Wisskerke f 1.57; van idem te Zierikzee f 20.73; van idem te Haastede f 3.80; van idem te Scharendijke f 5; van idem te Nieuwerkerk f 3.25; van idem te Bruijnse f 9.68; van idem te Biokrijl f 3.52; van idem te Geeruiden f 7.20; van idem te Hasselt f 7.22; van idem te Kampen f 55.061/2; van idem te Kamperveen f 1.26; van idem te Langenag f 3.74; van idem te Oldemark f 2.79; van idem te Rouveen f 20.34; van idem te Stiphorst f 4.65; van idem te Steenwijk A f 5.10; van idem B f 18; van idem te Stad Vollenhove f 5.471/2; van idem te Ambt Vollenhove A f 3.86; van idem B f 8.79 en f 7.81; samen f 16.66; van idem te Wilsom f 1.40; van idem te Zalk f 3.47; van idem te Zwartsluis f 29.031/2; van idem te Zwolle f 69.05; van idem te Landmeer f 5.70; van idem te Marken f 6.59; van idem te Puttersdijk f 6.091/2; van idem te Monnikendam f 6.061/2; van idem te Nieuwendam f 3.29; van idem te Edam f 2.431/2; van idem te Buiksloot f 3.12; van idem te Broek in Waterland f 1.40; van idem te Oostaan f 2.421/2; van idem te Zanddorp f 1.01; van idem te Holyaloot f 1.01.
Aan Schenkingen:
Gevonden in de collecte te Audijk (voor de Theol. fac.) f 2.50.
H. W. VAN MARLE Jr.
Penningmeester.
Amsterdam, Keizersgracht 162.
Boek- en Courantdruckerij:
DE ROYER KROON & BAKELS.
Amsterdam.

Dit blad wo-
ddragen va-
dit blad betref-
van de ADMINI-
stratien,
kunnen voor h-

Aan den n-
heerschappij
Door den va-
die hieruit ve-
mensch deze
in. Maar ic-
menschen, ke-
en de Christ
drieerlei man-
door het rech-
die in zijn af-
middeltijk, d-
van de geeste
in alle land-
triumfeert. E-
zijn wederkon-
waarop in he-
telkens wordt
van het groot
dus alsoo te
schen macht
der. 2°. Jezus
over de Natu-
duurzaam, doe-
ren opgaat, s-
leven omzet; s-
heiligen heel
tot haar ideaal
op de finale t-
slechts in het
Breder er o-
onderwerp alle
wijzen naar w-
terugslag op
eens weer „de
ren en de le-
ruid” (11 : 1,
vermaken ove-
zijn hand zal
basilisk” (vs.
maar daarom
om het volkom-
menschen ove-
een herstel d-
Jezus bij zijn v-
de macht van s-
en alle tegen-
gebroken. Dit
der dagen, al
zijn, en het rj-
Wat daarens
herstel van 't
over de Natuu-
in de tweede
die vooral in
zoo verrassend
de onmiddellijk
die uitoefende,
is een macht
geheel andere
king. En in
middellijke m-
Natuur oefent,
die over het
heerschte in
het stof, terw-
de stof heerscht
ontwikkeling v-
min juist, kunn-
macht van des
del van de we-
noemen. Min-
schap staat d-
de energie en
de wil. Maar
en uiteengezet,
dan toch in de
sche kunst. I-
kunnen van de
derwerping v-
natuurlijk de g-
konden bij be-
macht over de
dere macht, m-
door en uit de
Evangelie hee-
hooger ontwik-
telijk leven te
in het Christe-
klaarlijk opge-
rijkere, hooger
televens, is v-
over de Natuu-
opgekomen. O-
Christus. Het
heeft 't in on-
evenzoo staat
delijke macht
die we aan den
der iets is, zoo
Jezus rechtstreeks
macht. Niet een